

## Motion till riksdagen 2011/12:Fi280

av **Ola Johansson (C)**

# Miljökrav vid offentlig upphandling

## Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om det osäkra rättsläget vid kommunal upphandling av livsmedel och behovet av att inrätta ett expertråd som biträder förvaltningsrätten i dessa ärenden.

## Motivering

Livsmedelskriterierna är många till antalet och flera krav är mycket drivande i miljö- och djurskyddshänseende. Detta eftersom upphandlande organisationer själva ska kunna välja de kriterier som motsvarar organisationens egen ambitionsnivå och efterfrågan är stor. Den senaste tidens rättsutveckling har lett till att svenska livsmedelsupphandlingar allt som oftast överprövas. Det är nu även djurskyddskrav som överprövas och möter såväl friande som fällande domar.

Ett av de mer kända fallen är Rättvik som fick godkänt av rätten när de efterfrågade produkter som uppfyller följande krav:

- ? Antibiotika endast när djuren är sjuka.
- ? Transporttid på max 8 timmar till slakt.
- ? Bedövning vid slakt.
- ? Äggen ska komma från höns som har värprede, sandbad och sittpinne.
- ? Hönsens näbbar får inte trimmas.
- ? Mjölken ska komma från kor som har vistats utomhus under betessäsong.
- ? Griskött ska komma från lösgående djur.
- ? Griskött ska komma från djur som har haft separat golvyta för vila och separat gödselyta.
- ? Varje dag ska grisarna ha tillgång till strö.
- ? Grisarnas svansar får inte kuperas.

**Fel! Okänt namn på**

Förvaltningsrätten godkände Rättviks krav med motiveringen att den upphandlande myndigheten har rätt att själva bestämma vilka krav de vill ställa på de varor de köper in. Den bedömde vidare att det är fullt möjligt att ställa krav som går längre än EU:s minimidirektiv och att leverantörsförsäkran och skriftliga redogörelser uppfyller det gemenskapsrättsliga kontrollkravet.

Ett annat känt fall är Sigtuna kommun som efterfrågar produkter som uppfyller följande krav:

- ? Antibiotika endast när djuren är sjuka.
- ? Transporttid på max 8 timmar till slakt.
- ? Bedövning vid slakt.

Förvaltningsrätten dömde ut Sigtunas krav och kommunen väntar nu på prövningstillstånd i Kammarrätten i Stockholm.

Det osäkra rättsläget lägger hinder i vägen för kommuner som önskar ställa krav på djurskydd, hälsa och miljö i enlighet med Miljöstyrningsrådets kriterier. Många avvaktar med att tillämpa dessa, trots att respektive kommunfullmäktigeförsamling i sin upphandlingspolicy beslutat att låta dessa vara vägledande. Kungsbacka är en sådan kommun.

Jag vill med denna motion göra regeringen uppmärksam på behovet av att endera förtydliga lagstiftningen eller tillsätta ett expertråd som har till uppgift att biträda förvaltningsrätterna och ge dem ett stöd att klargöra förhållanden och tolka EU-kriterierna i den del som berör miljö- och djurskydds krav vid offentlig upphandling av livsmedel.

Stockholm den 4 oktober 2011

*Ola Johansson (C)*